Ч. 69. (13308). Львів, понеділок 20. березня 1933. Poczlowa opłata kapłacono ryczałtem. Рік LIV.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло" Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 5·00 зол.
Чвертьрічно 15·00 „
Піврічно 30·00 „
Річно 60·00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар. Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр. Італії 7·50 зол., Німеччині 7·50 зол., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зол., Австрії 7·50 зол.— Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41.
„ Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

ІМПОРТОВАНІ.

Волинь, 17. III. 1933.

Є речі, що їх треба нотувати, як тіні наших днів, як матеріял до сумної історії сучасности. До таких належить промова в польському сенаті бебістичного сенатора Маслова. Промова російського казьонного жанру, яка виходила з під пера авансуючих і добре платних урядовців — з низькопоклонством, хвалебними нотками, переборщуванням і наводженням неіснуючих фактів.

Варшавська польська преса, очевидно, відчувши несмачні нотки цієї промови, перейшла над нею до порядку денного.

Зате „Волинь" (ч. 11), що має завдання обороняти „волинську самостійницьку політику", пожалувавшися на варшавську пресу за її політичну невиробленість, присвятила цій промові аж передовицю, в якій каже:

„Майбутність поквапно буде вбирати (її) і в себе, у першій черзі відповідять їй „креси", а передовсім Волинь".

Не сумніваємося, що колиб про цю промову довідалася українська селянська Волинь, то далаб її авторові належну відповідь. Навіть варто булоб, щоби довідалася й знала, що говорять в її імени еміґранти Маслови. А тимчасом дещо відповімо ми.

„Так бажає собі український нарід, — говорив п. Маслов, — і від цієї власне маси українського народу маємо катеґоричний наказ найтіснішої співпраці".

Де і коли український нарід давав п. Маслову та його товаришам якінебудь доручення чи накази? Чи може п. Маслов вичитав їх із 8 сфальшованих виборчих протоколів, що ствердив прокуратор на виборчім процесі у найвищім суді, та тисячі інших фактів, про які знають лише ці маси?

„Через польську державу українська Волинь, — каже далі п. Маслов, — прилучилася до Заходу, його прав, культури й цивілізації."

Не було, значить, часів Романа, Данила, Острожського, братств, шкіл, друкарень, перших книжок, що випередили польські, міжнародніх ікон, малярів, твори яких досі збереглися в костелах та чисто польських землях, і т. д.? Що це, неуцтво чи свідома неправда?

А де поділися сотні українських шкіл, учительська семинарія, жіноча ґімназія, Просвіти, спортові орґанізації, частина кооператив, братства, монастирі, українські партії, часописи й т. д.? Може в їх щезненні й є приєднання до західньої культури та цивілізації?

До слів п. Маслова редакція „Волиня" додає і від себе трохи власної неправди:

„Памятаємо часи, не такі ще давні, коли в імени українського населення забирали голос імпортовані з Галичини українські волинські посли".

У першому соймі, поки ще не було ствердженого прокуратором фальшування виборів, було від Волині 16 послів і 5 сенаторів українців-волиняків і серед них не було ні одного галичанина. Від 1928 р., коли почалася „західня культура й цивілізація", на Волині вже був усього один посол-українець (волиняк). А від 1930. зявилися вже на Волині імпортовані посли й не з Галичини, а з Варшави, Каліша, Тарнова й т. д., пп. Маслови й інші певні люди.

Чи цих імпортованих послів і сенаторів вибирали українські маси й чи давали їм якінебудь доручення та уповноваження говорити від їх імени, говорять згадані прокуратором протоколи та самі маси.

Ми припускаємо, що редактори „Волиня" добре це знають, аж занадто добре. То пощо самих себе одурювати? Вмовитиж у наші маси, що імпортовані посли й сенатори є їхніми послами та сенаторами, нікому не вдасться. Хіба, що вся та писанина потрібна на імпорт.

Кажучи про працю мас, п. Маслов каже:

„До цього, на нашу думку, може вести консолідація здорових елементів населення з метою осягнення його найвищого розвитку, матеріяльного, духового й національного."

Так, після того, що накоїли імпортовані люди, українським масам нічого іншого не залишається, як консолідуватися біля здорового місцевого елементу, і вони це зроблять. Про це врештою говорить їхня творча праця на всіх ділянках життя та саме ставлення до імпортованих „представників."

Даремні всі вигадки, наклепи й доноси про якісь посторонні впливи.

Senex.

З польської преси.

„Говори до гори, а гора горою..."

Про статтю п. В. Барановського „З нами чи проти нас" у „Слові Польскім" з 18. ц. м.

П. В. Барановський, нинішній головний редактор „Газети Львовскої" і „Слова Польского" належить до тих польських публіцистів, яких становище до українців характеризує особиста культура, безперечна т. зв. добра воля і — дуже поверховне знання справи. Перша з тих прикмет каже п. Барановському всі свої статті на українські теми тримати у спокійному і пристойному тоні, без ніяких образливих шпильок і стусанів; т. зв. добру волю можна добачити в його постійному і щирому відмежуванні себе від енделецьких рецепт та в признаванні, що не всі українські „претенсії" є безпідставні; зате поверховне знання української проблеми каже тому польському публіцистові триматися деяких старих трафаретних тез польської політичної думки й офіціяльної національної політики м-ства внутрішніх справ, тез, які життя давно вже опрокинуло та яких примітивізм аж надто всім, що українські справи глибше знають, очевидний. Під поверховим знанням української проблеми розуміємо фрагментаричне пізнання деяких відомостей, однак незнання передовсім історії української політичної думки, українських політичних течій і відносин (не тих, про яких каже кавярняна сплетня, а тих, що стоять в органічному звязку з ходом історичних подій) та української національної психіки. Цієї одної недостачі досить, щоби навіть при високій особистій культурі й добрій волі — говорити мовою для українського слухача зовсім незрозумілою.

До таких статтей належить остання передовиця того автора у „Слові Польскім" **„З нами чи проти нас?"** (ч. 76 з 18. ц. м.). Вже сам наголовок тої статті вражає — вибачайте за слово — наївністю. Бо таку дилему можна ставити, як военний ультимат до якихось сумнівних „невтральних союзників" (в останній війні воюючі великодержави стосували цю методу супроти балканських країв); можна її переробляти на виборче гасло, а ББ в 1928 році і Гітлер у 1933 стосували його навіть з успіхом, (підтримуючи його пророчистими „арґументами"). Але — здається нам — у міжнаціональних відносинах та у політиці держави супроти своїх громадян таке питання звучить трохи дивно!... А вже зараз перше речення статті згори перекреслює усю її евент. дальшу вартість.

Вже кількакратно я мав нагоду повторити на цьому місці, що становище поляків до українців і їх домагань у Східній Галичині залежить у великій мірі від льояльности цих останніх супроти польської державности. Я казав, що і т. зв. позитивна програма у цій справі є поняттям безперечно простяжним, як також остає у звязку зі становищем польських громадян української національности супроти Річипосполитої... Кожне інше становище супроти тої важкої і складної проблеми булоби легкодушне, неповажне і дефетистичне...

П. Барановський робить ту грубу помилку, що має перед очима тільки невеселий нинішній день, евентуально відчуває острах перед завтрішнім, але зовсім забуває вчорашній. Тимчасом здається нам, що в 1918-19 році велася польсько-українська війна; що землі, заселені українцями, прилучено до Польщі в наслідку її военної виграної та военної програної українців. І що після того польські уряди почали стосувати супроти українців таку „позитивну" програму, яка тріває і досі... **Така є черга подій, а не інакша,** а можна поглибити її лише історією політики польських ц. к. намісників у Львові і віденського Кола Польського ще на кількадесять літ перед 1914 роком... Звідкиж мала взятися українська **льояльність супроти польської державности",** коли ще додати, що у підстав тої льояльности лежить закон про воєвідську автономію і український університет та польське зобовязання до автономічного устрою Сх. Галичини, приняте акуратно тому 10 літ?! Таке ставлення справи, як його ставить п. Барановський, є справді „легкодушне і неповажне"...

До тих самих неповажних фраз належить така „теза":

...ніяка політична програма не може опертися на засаді „говори до гори, а гора горою" („пшемавял дзяд до образу, а образ до него ані разу")... Нема на світі більш-менше розумної держави, яка забігалаб „ласки" або просто пристойного становища тої чи іншої частини свого населення всупереч волі, настроям і очевидним бажанням тої останньої. Накидатися з своєю прихильністю нікому не можна...

Не знаємо, чи автор злетів з місяця чи кепкує собі: Адже досі польський „дзяд" промовляв до українського „образу" законами про кольонізацію і осадництво; шкільною утраквізацією; скасуванням українських катедр; скасуванням двомовних написів; зачиненням держ. установ перед доплином українців; скасуванням Краевого Виділу; „пацифікацією" 1930 року і т. д. і т. д. — дежтут „забігання ласки" і якаж тут дивота, що „образ" мовчить?! Щождо „накидування" себе — то знову відсилаємо п. Барановського до історії.

Хай-же він не сердиться, що Українська Парляментарна Репрезентація „кидає визов цілому польському громадянству", коли пригадує лише історичні факти, про які те громадянство і його політики та публіцисти забули. Коли після такої пригадки тому чи іншому польському публіцистові „важко переходять крізь горло" політично безвартісні, ділом не підтримані комунали про „позитивну" програму, — то це дуже сумно свідчить лише про польську політичну публіцистику і ту програму: серед таких відносин справді не остає нічого іншого, як вести деклярактивну політику, бо ніяка інша неможлива.

Підсумки шкільного плебісциту в 1932 р.

ПОВІТ РАВА РУСЬКА.

1	Вірки ад Магерів	внесено деклярацій	34	за дітей	59
2	Вороблячин	„ „	107	„	183
3	Верхрата	„ „	141	„	222
4	Вільки Мазовецькі	„ „	133	„	208
5	Васплів Вел.	„ „	84	„	125
6	Воронів	„ „	29	„	47
7	Гійче	„ „	68	„	115
8	Гребеннє	„ „	89	„	138
9	Голе Равське	„ „	82	„	93
10	Губинок	„ „	43	„	68
11	Камінка-Дубрівка	„ „	67	„	95
12	Днинська	„ „	74	„	114
13	Зубейки ад Погар.	„ „	57	„	80
14	Забіре	„ „	117	„	180
15	Клебани ад Потелич	„	41	„	65
16	Камінна Гора	„ „	69	„	110
17	Корчів	„ „	81	„	132
18	Корчмин	„ „	98	„	131
19	Кревиця	„ „	58	„	87
20	Карів	„ „	119	„	192
21	Мости Малі	„ „	40	„	58
22	Магерів	„ „	69	„	104
23	Новосілки Передні	„ „	41	„	63
24	Остобіж	„ „	58	„	95
25	Погарисько	„ „	77	„	122
26	Прісе	„ „	44	„	81
27	Передмісте ад Немирів	„	32	„	59
28	Піддубці	„ „	96	„	149
29	Річки	„ „	101	„	178
30	Річиця	„ „	136	„	208
31	Салаші ад Смолин	„ „	84	„	132
32	Смолин	„ „	113	„	173
33	Селисько	„ „	28	„	43
34	Сгі	„ „	57	„	104
35	Салаші	„ „	116	„	178
36	Тенетиська	„ „	112	„	185
37	Тиглів	„ „	71	„	97
38	Ульгівок	„ „	119	„	181
39	Улицько Середкевич	„	77	„	123
40	Улицько Зарубане	„ „	38	„	62
41	Угнів	„ „	111	„	161
42	Хлівчани	„ „	205	„	315
43	Щепятин	„ „	63	„	85
	Разом внесено до пов. інс. декл.		3.454	за дітей	5.398

Крім цього перевели шкільний плебісцит отсі місцевости:

1	Вербиця	деклярацій	108	за дітей	161
2	Вілька Вербицька	„	32	„	53
3	Камінка Боброїди	„	138	„	233
4	Камінка Вішків	„	64	„	106
5	Камінка Піратин	„	86	„	148
6	Камінка Старе Село	„	88	„	159
7	Любича Борисн	„	36	„	61
8	Любича Камеральна	„	101	„	171
9	Любича Кулаїці	„	116	„	199
10	Любича Князі	„	75	„	126
11	Любича Павлишії	„	26	„	47
	Разом деклярацій		870	за дітей	1.464

З повищих місцевостей деклярацій до шкільного інспектора не внесли, бо в тих місцевостях є школи з українською мовою навчання (на папері).

Реасумуючи це, слід ствердити, що переведено шкільний плебісцит у 54 громадах і зібрано *4.329 шкільних деклярацій за 6.862 дітей.*

Як нас інформують, в останньому часі переводять шкільний плебісцит за польською школою постерункові, війти, ба навіть і учителі. Одначе українське громадянство, хоча дають йому для збаламучення друки з українськими деклараціями — підпису відмовляє.

Радянщина фортифікується.

Радянський військовий комісар Ворошилов виголосив, як відомо, з приводу 15 роковин червоної армії промову, в якій висував повини, введені для оборони Радянщини. З тієї промови, яку щойно тепер принесла радянська преса, довідуємося, що радянський уряд не тільки забезпечив відділи червоної армії новочасними оборонними засобами, але звернув теж увагу на фортифікацію границь. Ворошилов сказав між іншим: „Щоби нарід мав поняття про нашу діяльність з метою створити основи оборони радянської держави в останніх чотирьох роках, мушу ще згадати про фортифікування нашої західної й східної границі. Довжінь нашої границі величезна і має 32 тисяч клм. Наші границі на сході і заході отворені і легко доступні. Це спонукало нас уфортифікувати їх. Ми використали досвіди інших держав, особливо Франції, й вкрили нашу східну й західну границю ланцюхом твердинь. Вони боронять вступу до нашої держави. Якщо хто схоче нас заатакувати, мусить наперед здобути ту стіну“.

Дальше зазначив Ворошилов, що ланцюх твердинь спричинив значні державні видатки, але центральний комітет комуністичної партії, рада народніх комісарів і воєнна революційна рада признали фортифікації необхідними й тому призначили на це потрібні фонди. Фортифікації перевели на обох границях напротязі першої пятирічки.

Про вагу діточих бібліотек.

Дещо про педагогічні можливости української діточої бібліотеки на селі.

I.

У статті п. з. „Організуймо сільські діточі бібліотеки“ („Діло“ з 27. II. ц. р.) старався я виказати, що сільські діточі бібліотеки є надзвичайно економічним (мінімум праці — максімум успіху) та практично найбільше успішним, а під нинішню хвилину майже одиноким засобом, при помочі якого можемо так, як треба, виховати наше село. Крім того старався я доказати, і це ще раз із притиском підчеркую, що коли ми візьмемося до організування сільських діточих бібліотек так, як треба, то не тільки знівелюємо шкоди, які нам нанесла і наносить польська шкільна політика, але й створимо велику надвишку, із якої зберуть стократний плід ті, котрі прийдуть після нас.

II.

У нинішній статті хочу насвітлити передовсім дещо ясніше могутні виховні можливости, що їх криє у собі діточа бібліотека на селі. Отже перш за все, для яснішого перегляду, треба ці можливости поділити на дві частини: 1) на виховний вплив лектури і 2) на виховний вплив самого бібліотекаря підчас контакту з дітворою.

III.

Вплив лектури на творення світогляду та характеру людини загально відомий. Одначе може не кожний з читачів усвідомляє собі як слід те, що вплив лектури на психіку селянської дитини стократь сильніший і стократь більше рішучий, як на перевантажену всякими ідеями та розхитану аналізою психіку інтелігента, зокремаж сучасного. Та всю величину виховного значіння лектури у діточій бібліотеці на селі усвідомимо собі вповні щойно тоді, коли візьмемо під увагу, що цілість лектури кожної дитини, члена тієї бібліотеки, може залежати виключно, а в практиці навіть там, де цього не роблять із якоюсь окремою метою, залежить майже виключно від бібліотекаря.

Цей факт дає бібліотекареві дуже великі, майже необмежені педагогічні можливости, од-

ФЕЙЛЄТОН „ДІЛА“ З ДНЯ 20. БЕРЕЗНЯ 1933.

Д-Р МИХАЙЛО ДРАҐАН.

ВИСТАВКА ОБРАЗІВ

ПАРИСЬКОЇ ҐРУПИ УКРАЇНСЬКИХ МИСТЦІВ З УЧАСТЮ ЗАПРОШЕНИХ МИСТЦІВ ФРАНЦУЗІВ ТА ІТАЛІЙЦІВ.

(Докінчення).

Маємо на виставці і такі самі сильно зарисовані індивідуальности французьких мистців. Ван Донґен-а „Портрет“ пані в синьому. Найтяжча річ у мистецтві дати гармонію сильноострих барв. Так відважно положити кольор і дати йому таку могутню суґґестивну силу може тільки мистець величавої міри, яким безперечно є Ван Донґен. Скромність і примітивність його засобів має просто монументальну силу. Дещо ще натуралістична композиція Фрієрса має розмах, певний і доцільний почерк пензля та соковитий смачний кольорит.

Посвоячені собі стилем є маньєристи Люка і Ано. Жіночий портрет Люка знаменито скомпонований і субтельно вистилізований. Люка це малярка непересічної мірки. Жіночий портрет Ано це фанезія рисунку, композиції і світляних ефектів, що разом творять одноцільно зґармонізовану єдність.

Відомий і цінений мистець Варокіє в „Портреті“ і „Пейсажі“ володіє всіми засобами культурно, але обі речі не належать до кращих його творів. Ще з попередньої виставки має добрий спомин у нас Олі, який і тепер в „Композиції“ і „Пейсажі“ чарує нас майстерством рисунку, дистинкцією фактури і незвичайно милим для ока кольоритом. „Вікно“ Дюфі це зовсім зрілий твір великого майстра, що від колишнього свого барвного орґіялізму перейшов у тиху гармонаю півтонів. Праці Жанена мають якийсь містичний настрій символічної поезії і хоч лякер його образів є його специфічною ознакою, але, на нашу думку він непотрібна надає їм характер оліедруку.

„Портрет“ Маршанда своєю скромністю не впадає в око, але при ближчій застанові відчуваємо у ньому великого майстра. Передовсім композиція основно продумана. Майстерно володіє композицією також Льот, що виховав у своїй малярській школі цілий ряд талановитих мистців. Ще звертає на себе увагу „Портрет“ Еро субтельною експресією і блідоголубою дискретною тонацією кольорів.

Близькі собі є Ді Марборе і Пайлес, що видвигають вітальну силу матеріялу самою фактурою, чим осягають непересічні мистецькі ефекти.

Інші учасники виставки як: Барадік, Бляя, Бріяншон, Ґотіє, Леґе, Ортіс, Удо, Тірман дають нам зразки пересічного, але тим не менше культурного рівня рядових французьких мистців. Ні одна риска якогонебудь недотягнення не дає свідоцтва про легковаження почесного завдання мистця.

Зпоміж українських мистців лише кількох стоїть на тім високім рівні, що їх французькі колеги. Це Андрієнко, Бабій, Глущенко і Грищенко. Не однократно ми мали нагоду переконатися про непересічний талант тих мистців.

Андрієнка знаємо з його просто капітальних простірних композицій і сірреалістичних мертвих натур, де він послуговується темперовою технікою. На жаль не переконують нас у тій мірі його олійні портрети. Олійна фарба має в нього дещо неприємне почуття сирого матеріялу і земляний бронзовий сос. Але мертва природа з годинником винагороджує за все. Уперше представився нашій публиці Бабій, про якого ми мали все похвальні вісти. І він не розчарував наших надій. Його „Портрет“ із клясичними ремінісценціями скомпонований знаменито.

Тяжко нам щонебудь ще сказати нового про Глущенка, який завсіди викликує захоплення і подив своїм легким нервовим рисунком в акварельках (яка глибока психольоґія в його акварельці ч. 27. „Мати“!) і специяльним смачком у передачі актів і портретів. Глущенко найбільше проникнутий франц. культурою наш мистець.

Не менше захоплення розбуджують також праці Грищенка, цього із наскрізь мужеським розмахом мистця. Його „Раки“ і „Морський вид“ належать до найкращих річей виставки. Енерґійний мазок, почуття барвности і чудесна фактура — це речі, яких не знаходимо в інших мистців в такій якости як у нього. Варто було би колись побачити у нас більшу збірку його творів на збірній виставці двох-трох мистців.

Зпоміж інших українських мистців бачимо вперше Левицьку. Дуже добрі є її акварелі, зроблені чуткою жіночою рукою, — літоґрафії і „композиція“ їм не дорівнюють. Рубісова сильна передовсім у дереворитах. Хмелюкової „Квіти“ зовсім поправні.

Хмелюк дав два знамениті портрети у вандонґенівськім характері. Досі ми бачили його слабші речі, а ці два портрети переконують нас, що Хмелюк це талановитий мистець, що вміє добути глибоку експресію. Так само „Портрет“ Третякова — це річ задумана по мистецьки. Щораз більше добуває він нотки свого власного індивідуального стилю. Кольорит покладений з великим смаком. Також, наскільки можна судити з одної речі, Редько виказує [illegible] вже зрілого

даче рівночасно накладає на нього і дуже поважну відповідальність. У його руках лежить кількадесять молоденьких, пластичних душ. Від нього у великій мірі залежить, який напрямок ці душі візьмуть, яка буде їхня еволюція, їх спосіб думання.

Безперечно, що таке, як треба, виховування дітвори при помочі лектури вимагає від бібліотекаря багато фахового знання, інтуїції і доброї волі. Він мусить пізнати якнайдокладніше три чинники: 1) психіку дитини, 2) всю лектуру для дітей та 3) взаємовідношення між лектурою і читачем-дитиною під кутом погляду на наслідки, які у психіці дотичної дитини означена лектура може спричинити. Та всеж таки кол;б наші покликані до цього органи (напр. Рідна Школа) виготовили пляни дотично „очитування“ сільської дітвори, взявши при цьому на увагу под. вік, здібности, знання, навіть вдачу, до того з окремими вказівками для бібліотекаря, як у практиці таку пляновість у читанні переводити, — то це безперечно не тільки підчеслоб педагогічний рівень наших сільських діточих бібліотек, але також у великій мірі заступилоб фахове вишколення поодиноких бібліотекарів.

IV.

Не менше гідними уваги є педагогічні можливости безпосереднього впливу на дітвору самого бібліотекаря. Те, що він стикається із дітворою впродовж розмірно дуже короткого часу, не зменшує виховної ваги цього контакту, коли пригадати знаний у педагогіці факт, що вплив якогось чинника на психіку обекту мірять не виключно тільки часом безпосереднього ділання цього чинника, але також інтенсивністю та — і це в першу чергу — психічним наставленням самого обекту.

Дитина може пересидіти у школі пять годин і не скористати з науки нічого або майже нічого, зокремаж коли до неї балакають у польській мові. І навпаки: одно влучне речення, зокремаж напр. на тему прочитаної книжки, може спонукати цю дитину до дуже інтенсивного думання та викликати у неї зрозуміння неодної важної проблеми.

Як доказ, що педагогічні можливости безпосереднього впливу бібліотекаря на дітвору у діточій бібліотеці є просто необмежені, передовім те, що я бачив в одній діточій бібліотеці на селі: Бібліотека ця „урядує“ кожної неділі від год. 2—5 пополудні. Дітвора приходить пунктуально. В год. 2. кімната читальні, у якій ця бібліотека приміщується, вщерть набита малими читачами. Точно в другій годині бібліотекар поручає дитині, яка виразно і голосно читає, прочитати визначений уступ із малої „Історії України“. Читання триває чверть години, опісля чверть години пояснювання і перепитування. Після цього слідує віддача книжок. Діти віддають книжки клясами. Окрему клясу творять ті, які вже не ходять до школи. Підчас коли одна кляса віддає книжки, решта, у протилежному кутку кімнати, слухає читання визначеного оповідання. Кожній дитині, яка віддає книжку, бібліотекар ставить кілька питань та дає кілька вияснень. Якщо трапиться, що дитина не прочитала книжки так як треба, мусить її прочитати ще раз. Віддача книжок триває пересічно одну годину. Після неї слідує коротенький, дуже популярний рефератик, що його виголошує дітворі сам бібліотекар. Рефератики поділені на серії. Що шесту неділю припадає реферат одної з шести серій: I. Про „Рідну Школу“. II. Про кооперацію. III. Про нарід (питання з обсягу соціольогії і політичної економії). IV. Про потребу книжки й освіти. V. Про пресу. VI. Різні (напр.: „Про нашу народню ношу“, „Про потребу організації“ і т. д.). Після такого рефератика, який триває пересічно 20 мінут, бібліотекар перепитує десять мінут дітвору і дещо їй виснює. Накінець він визичує книжки і на цьому „урядування“ бібліотеки кінчиться. Треба завважити, що на столі біля бібліотекаря стоїть пушка „Рідної Школи“ і бібліотекар разураз пригадує дітям, щоби кожне із них вкинуло до тієї пушки кожної неділі бодай один сотик, одначе постійно.

V.

Стільки про одну сільську діточу бібліотеку. А тепер про наслідки, які можна передбачити.

Полишім уже на боці самі користи із справжнього піднесення знання та свідомости серед нашої сільської дітвори, а спинімся над самими тими рефератиками, як засобом виховання в душі загалу добрих ідей. Один з найславніших французьких істориків мистецтва мин. століття та один із найбільших психольогів юрби д-р Густав Ле Бон ясно сформулував погляд, що ідея, аби почала фактично ділати, мусить перейти у підсвідомість. Щойно коли вона, після довгого кружляння у сфері свідомости, опаде неначе своєрідний осад у таємні глибини підсвідомости, — щойно тоді стає вона справжнім мотивом ділання людини. І безперечно, що ні ідея „Рідної Школи“, ні ідея кооперації, освіти і т. п. не перейдуть так довго в душу найширших мас нашого загалу, як довго ми бодай в одного цілого покоління не вкоріниме тих ідей — „від дитини“. А тоді ці ідеї будуть залізо-бетонними будівлями, бо їхні фундаменти будуть лежати у психіці міліонових мас!

Коли селянська дитина буде впродовж кількох літ вкидати до пушки „Рідної Школи“ по сотику, коли вона буде впродовж кількох літ що пітора місяця думати про кооперацію, освіту і т. д., — то вона не тільки ясно ті ідеї зрозуміє, але вони перейдуть теж у її підсвідомість. І коли вона виросте, то буде **відчувати потребу** піддержувати рідну школу, буде **відчувати потребу** кооперації, освіти, преси і т. д. і т. д.

VI.

Словом, як ми бачили, педагогічні можливости діточої бібліотеки на селі — дуже великі. І ми можемо, ми повинні, ми мусимо їх використати.

Можливо, що прийдуть ще тяжчі дні. І можливо, що ці дні знесуть з лиця землі неодну цінність, може знесуть і нас, які плекаємо ідею. Одначе наша ідея не сміє вмерти. А найкраще і найпевніше місце, в якому можемо переховувати нашу ідею, є психіка міліонів молодих душ.

Ярослав Татомир.

мистця. Нічого не можна би закинути теж пейзажам Кричевського, колиб вони не повторяли одного шаблону у формах і кольористичній тонації. Всетаки він має свій власний цікавий підхід до природи. Акватінти Савченка-Більського з опанованою технікою, але це давно минуле мистецтво.

Розчаровує нас вовсім Борачок, який забруднює що раз гірше барви, не видобуває настрою і компонує недбало. На жаль, мусимо ствердити, що і Перебийніс, який поклав великі заслуги організуючи виставку, дав лише дві речі з мистецького боку ще можливі: це Портрет пані у білих рукавичках і Мертва природа. Інші портрети, а передовсім рисунки не мають нічого спільного з мистецтвом.

Так само хіба мабуть через якесь непорозуміння попала на виставку вишивка Маніловської (невже вона висіла і в Парижі?), пейсаж Акар-Карповського і школярські спроби пензля Луцика. Допускати такі речі на виставку поруч світової слави імен, це щонайменше неповажно.

Але ці другорядні дрібниці ніяк не заперечують факту, що отся виставка одна з найцікавіших і найбільш змістовних виставок у Львові в останніх часах. Повинна вона якнайбільше заінтересувати наше громадянство, бо не часто трапляється нагода побачити такий добір першорядних мистецьких сил нашого, а передовсім французького та італійського мистецтва.

Розуміється, велику користь принеслоб це всім нам, якби по змозі багато з тих праць уже не верталось до авторів, але залишилось поміж громадянством. Виставка, що забрала стільки трудів і коштів і що приносить нашому національному імени таку честь, повинна безумовно притягнути якнайбільше відвідувачів і покупців.

Нагінка на німецького письменника.

ЛЬОНДОН, 18. III. ПАТ. „Івнінґ Стандард“ одержав від відомого німецького письменника Фойхтванґера, що укривається перед гітлерівцями у Швайцарії, таку депешу: „Штурмові відділи вдерлися до мого берлінського мешкання. Службу стероризували револьверами. Самохід украли, бюрко отворили силою, документи й рукописи подерли“.

Депеша зробила в Льондоні, де багато книжок Фойхтванґера читають в англійському перекладі, велике враження.

—o—

СВІТОВА ГОСПОДАРСЬКА КОНФЕРЕНЦІЯ.

ВАШИНҐТОН, 18. III. ПАТ. У розмовах із амбасадором В. Британії, Франції та Німеччини през. Рузвельт заявився за скликанням господарської конференції, коли це лише буде можливе. Не виключене, що конференцію скличуть у травні.

СКЛАДАЮТЬ ГРОШІ ДО БАНКІВ.

НЮ ЙОРК, 18. III. Побоювання перед прилюдним обвинуваченням у скриванні готівки кажуть багато людям льокувати гроші в банках. На це вказувалоб те, що обіг банкнотів зменшився на 269 міл. в останньому тижні. Комунікат Фед. Резерв Банку стверджує теж, що запаси золота значно збільшилися. В мин. тижні Фед. Резерв Банк випустив нових банкнотів на 3,301.000 дол.

На парляментарній арені.

Промови українських послів і сенаторів.

Дня 15. березня ц. р. на пленарному засіданні сойму в часі дискусії над законопроєктом про спеціяльні законодатні уповноваження для президента держави виголосив від Українського Клюбу велику промову пос. д-р *Володимир Загайкевич.* Промова мала характер засадничої деклярації.

Зновже на пленарному засіданні сенату дня 4. березня ц. р. у дискусії над законопроєктом про „фонд праці“ виголосив велику промову сенатор інж. *Юліян Павликовський.* За півтора тижня на парляментарному засіданні сенату 15 березня виголосив тойже сенатор *Ю. Павликовський* другу велику промову в часі дискусії над законопроєктом про т. зв. комасацію всіх „суспільних обезпечень“.

—o—

Стріляють до страйкарів.

2 робітники вбиті, 15 ранених.

З Пабяниць під Лодзею повідомляють про криваву подію, що склалася там 17. ц. м. у звязку зі страйком. Страйкарі демонстрували на ринку, наслідком чого прийшло до сутички з поліцією, яка вжила пальної зброї. Спершу поліція стріляла в повітря, а коли розярені демонстранти стали напирати дальше, стріляла між людей. Пятьох робітників упало трупом на місці, а 15 було ранених.

Щоби недопустити до дальших демонстрацій страйкарів, у Пабяницях, Лодзі та у інших фабричних містах, обнятих страйком, змінено поліційні відділи.

Урядовий комунікат приписує кривавий інцидент комуністичній агітації, що опанувала страйкуючих робітників. Комуністи скликали того для нелеґальне віче й зорганізували похід, що числом коло 2.000 осіб рушив вулицями. Демонстранти заатакували поліцію камінням і револьверовими стрілами. Поліція пробувала розігнати їх слізними газами і стрілами в гору, а коли це не помогло, дала кільканацять стрілів у юрбу, наслідком чого пять осіб упало трупом. Надійшла поліційна допомога з Лодзі і врешті в Пабяницях настав спокій. Електрична лінія між Лодзею і Пабяницями була перервана і тому в місті не було до пізного вечора світла.

Страйк в Лодзі та сусідніх містах триває дальше.

Неспокій у Стирії.

ВІДЕНЬ, 18. III. ПАТ. В містечку Капферберґ у Стирії прийшло в ночі до сутички між членами Шуцбунду і жандармерією. Сімох членів Шуцбунду арештовано. Коли довідалися про це їхні товариші, пішли на станицю жандармерії й зажадали звільнення арештованих. А що це не сталося, почали стріляти до жандармів, які відповіли теж стрілами. Інцидент зліквідовано. Жертв у людях нема.

На вістку про події у Капферберґу прийшло до демонстрації в місті Брук. Відділ жандармерії, спроваджений з Леобен, привернув спокій.

—o—

З австрійської союзної ради.

ВІДЕНЬ, 18. III. ПАТ. На вчорашньому засіданні союзної ради соціял-демократи поставили внесення на довіря урядові. Націонал-соціялісти зголосили внесення на припинення карних доходжень проти залізничників. Дальші внесення домагаються розписання виборів. Підчас промови націонал-соціяліста прийшло до бурливих сцен, коли він заатакував уряд. Предсідник відібрав йому голос. Після дискусії прийнято більшість внесень соціял-демократів і націонал-соціялістів.

Протижидівські ексцеси на університеті.

На віденському університеті прийшло 17. ц. м. знову до протижидівських ексцесів. Студенти гітлерівці напали в просекторії на студентів жидів. Професора Гаферля і двох асистентів, що виступили проти напасників, побили. В часі бійки обі сторони кидали на себе анатомічними препаратами. Уладження просекторії знищено. З анатомічного інституту буча перенеслася на інші університетські відділи. З окликами „геть з жидами“, студенти гітлерівці кинулися на жидів, соціялістів а навіть християн. Чотири студенти жиди ранені тяжко в голову, так, що мусіли відставити їх до шпиталю.

ВІДЕНЬ, 18. III. ПАТ. З приводу ексцесів в анатомічному інституті ректор університету наказав закрити оба анатомічні інститути до понеділка. На університеті введено примус леґітимацій.

Економічний огляд.

Українська хроніка.

ЧИ ПОТРІБНИЙ НАМ ПРОМИСЛОВИЙ БАНК?

Українське Технічне Т-во видало „анкетний листок“ у справі оснування кооперативного „Українського Пром. Банку“. Нова установа, задумана покищо у скромних розмірах (уділовий капітал 10.000 зол.), хоче взяти на себе вдячне завдання: фінансувати рідний промисл, а згодом і творити нові варстати (грюндерство). З цієї нагоди появилось уже в українській пресі декілька статтей, які доказували необхідність існування згаданої установи. Ніхто не стане сперечатись, що кредитова інституція, яка всеціло булаб призначена для розбудови нашого промислу, булаб поважним фактором в емансипаційному процесі нашого господарства. Вага справи вимагає, аби всі, що отримають „анкетний листок“, поважно над ним застановились і відгукнулись на цей своєрідний плебісцит.

Польська хроніка.

МІЖНАРОДНІ ПОЗНАНСЬКІ ТОРГИ. — СХІДНІ ТОРГИ У ЛЬВОВІ.

У першому тижні травня відбудуться в Познані міжнародні торги. Причасність свою заповіло 16 держав на чолі з Францією. Організація цих торгів буде інша, як у давніх роках, бо наставлена на сучасну форму міжнародніх торговельних взаємин: на компензацію чи кліринґ. — Також у Львові в цьому році Східні Торги, що в останніх часах перемінились на ярмарок без значіння і вимагали стільки безплодних грошевих витрат, мають мати зовсім інший вигляд. Улаштуванням їх цим разом занялась Торг.-Промислова Палата.

НАФТОВІ ТЕРЕНИ НЕ ДОПИСУЮТЬ.

Карпатська Ґеольоґічна Стація опублікувала на днях статистичні дані про продукцію нафтової ропи в 1932 р. Ця продукція повернулась до рівня заперед 30 літ! Ще в 1931 р. дала вона 63.048 цистерн, а в мин. році вже тільки 55.668. Коли зважимо, що за цистерну стандартової бориславської марки платили 170 долярів (ціна на 6 проц. упала щойно в цьому році), то втрати 1932 року через упадок продукції тільки в порівнанні з роком 1931 є кольосальні, бо більші ніж на суму $1^1/_4$ міліярда долярів!

ВІЛЬНИЙ МИТНИЙ ТЕРЕН У ҐДИНІ.

У безупинній дбайливости за розвій польської пристані Ґдині уряд видав тепер розпорядок, у якому виділив частину набережного терену, де не обовязуватимуть ані митні формальности, ані ввозові рестрикції.

КІНЕЦЬ ЗИМИ І ЗНИЖКА ЦІН ВУГІЛЛЯ. — ВСТУП ДО ДЕШЕВИЗНИ.

Під натиском уряду вугляний промисл примушений скоротити ціни на 20 відс. З цього приводу польська преса веде широку дискусію, висуваючи аргументи „за“ і „проти“ знижки. Широкі маси консументів вугілля безпосередньо нічого не скористають при цьому, бо квітневе сонце вже не тільки світить, але і гріє. Зате посередньо — як ворожать — знижка цін вугілля відібється на цінах промислових артикулів. Для деяких із них вугілля грає в продукції поважну ролю. Але чи в калькуляції знижка вугілля буде добродійством для консумента, чи тільки збільшить зиски продуцента — про це довідаємось ще не зараз

Світова хроніка.

ДОЛЯРОВА ПРОБЛЄМА. — ФРАНЦУСЬКИЙ ФРАНК СТАНДАРДОВОЮ ВАЛЮТОЮ.

Справа хиткої вартости доляра є не тільки справою Зл. Д. П. Америки, не тільки справою міжнародніх господарських взаємин, але теж справою сірих народніх мас у багатьох державах. Доляр був предметом непродуктивної ощадности, т. зв. тезавризації, завдяки високому престіжові, яким він користувався. Вистане сказати, що Банк Польський оцінював у мин. році скількість переховуваних у Польщі долярів на 50 міліонів, а варшавська біржа навіть на 100 міліонів. Це — коли перерахувати на золоті — не булоб далеке від **1 міліярда краєвої валюти!** Чи можна тоді дивуватись зловтіхи Польщі з приводу захитання долярового престіжу? Не помогла кампанія проти ховання (тезавризації) гроша, зокрема долярів, — зате помогло марево долярової інфляції. Та чи справді буде інфляція, чи вартість доляра потерпить поважніще, ніж досі? По алярмуючим поголоскам вже в найближчому часі мав обнизитись доляр аж на 37 відсотків! Одначе ці поголоски не справдились, незначне досі обезціненя американської валюти покищо не поглиблюється. Матеріяльні ресурси Зл. Держав, їхні величезні запаси золота не дозволять на депреціяцію доляра проти волі міродатних чинників у Вашинґтоні. Є признаки, що поведена тепер там широким фронтом інфляція кредиту дозволить погасити психозу, особливо, коли уряд прийме гарантію за всі депозити в американських банках. У подіях, що розграються в Новому Світі, як теж у деяких замітних фактах в Европі (зменшення німецького і французького експорту), добачують новий, другий з черги наступ кризи. Не поміг оптимізм, що виріс у літніх місяцях мин. року, коли наклъовувалась поправа господарської ситуації. Всетаки ворожать, що гроші — замісць мандрувати в панчохи — **будуть тепер ужиті на всякі товарові закупи,** що може власне стати цілющим ліком на кризу. Зрештою непоправні щадники, що ховають гроші дома, пробують обдаровувати своїм довір'ям інші валюти. Кажуть прим., що варто зберігати фунти штерлінгів, бо вони вже нижче не впадуть і навіть можна на них заробити. Цікаве, що льондонська біржа вибрала франц. франк мірилом вартости світових валют.

АҐРАРНИЙ БЛЬОК ГОТОВИТЬСЯ ДО СВІТОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ.

26. квітня зїдуться до Букарешту на спільну конференцію делегати хліборобських держав, а саме: Польщі, ЧСР, Румунії, Югославії, Мадярщини, Болгарії, Естонії і Латвії. Найважнішою точкою нарад має бути устійнення спільного фронту цих держав на світовій господарській конференції.

В КРАЇНІ „РІВНОСТИ“. — СІМ ҐРУП СЕРЕД СКОЛЄКТИВІЗОВАНОГО СЕЛЯНСТВА.

Після похоронення „уравніловки“ по містах прийшла черга на села. Поганий вислід минулорічних „хлібозаготовок“, що спричинив формальну війну уряду із селянами, зорганізованими в колективах і покінчився на днях розстрілом міністерських достойників, не перестав хвилювати Москви. А що не багато поміг терор і моральні впливи шляхом преси та пропаганди, то вирішили завести нову клясовість у „безклясовому“ селі. Працю в колективах поділили тепер більшовики на 7 категорій, з якими рівночасно звязана відповідна винагорода.

В. Н-вич.

Новий удар по середнім сільським господарстві.

Поділ податників на упривілеєних і неупривілеєних.

(З промови посла Чукура на пленарному засіданні сойму дня 17. III. 1933 р.)

Вдавалось би, що в часах, коли наслідком шаліючої господарської кризи село находиться над берегом пропасти, коли на селі розпаношилась нужда, лихва і голод прийде уряд перед сойм із законопроєктом, який обнижав би податки, щоби бодай таким чином облекшити долю зруйнованого села. Тимчасом приходить уряд перед сойм з новим податком, який своїм тягаром спаде знов на сільське господарство та придавить його що найменше на 5 літ. Це вже є загально знане, що сільські господарства істнують чи радше влїгають досі, тільки завдяки нетримній, тяжкій та у високій мірі неоплачуваній праці нашого збідованого рільництва. Відомим також є факт, що рільні навіть середні господарства не дають ніяких доходів. Але того всього урядові за мало й за хвилю послушна соймова більшість ухвалить закон про маєтковий податок. У предложенім законопроєкті читаємо, що звільнені від маєткового податку є передовсім господарства кольоністів із площею від 25—35 га набутої землі, кольоністів військових із простором до 45 га землі, вкінці господарства з площею до 7 га і т. д. Насувається питання, чому рільник, що має 7 га землі є трактований на рівні з кольоністом, що має 45 га. І тут позначується вповні ота страшна несправедливість розкладання податків. Тут найліпше переконується наш селянин, що він не є таким самим упривілеєним горожанином, як його сусід кольоніст. Ґазда чи лемко, що має 7 і пів га скали (неурожайної землі) буде мусїти платити маєтковий податок, натомість військовий кольоніст, якого у горах нема, бо його посадили на долах, на урожайній землі, є від маєткового податку звільнений, хоч має 45 га доброї урожайної землі. Отже маємо горожан кількох категорій. Тут промовець наводить приклади як скарбові уряди на Покутті, у Косівщині й Надвірнянщині стягають і виміряють різні податки від голодуючого населення.

Переходячи до чинностей оцінки маєтків, що будуть підлягати платности маєткового податку промовець заявляє, що український нарід не має довіря до скарб. урядів, що ці чинности будуть переводити, бо з дотеперішніх практик переконалися, що скарбові урядники досі дали багато доказів несуспішного виміровання податків. У цьому місці промовець наводить знову приклади з Косівщини на те, які там виміряють і побирають податки. На закінчення запитує міністра скарбу, чому не стягає від великої власности (дідичів) залеглих податків, яких сума виносить кілька міліонів золотих, а обтяжує знов маєтковим податком сільські господарства, що завдяки політиці, яку тепер провадиться у відношенні до села, находяться у руїні.

Соймова більшість очевидно цей закон ухвалила.

Більшовики заперечують.

ЛЬОНДОН, 18. III. ПАТ. Райтер довідується з Москви, що в тамошніх урядових колах рішучо заперечують вістку про вбивство Раковського як зовсім безосновне.

Необмежені повновласти ДПУ

З Москви повідомляють, що президія ЦІК СРСР рішила наділити ДПУ необмеженими повновластями в боротьбі зі саботажем і грабунком державного добра, сконфіскованого від населення. Декрет, що формально відновлює повновласти ДПУ в обємі, який був до 1923 р., підписали Калініном і Молотовом.

—o—

Японія забирає острови на Тихому Ок.

Льондонська преса довідується з Токіо, що рада міністрів рішила, що острови Кароліни, Маріони і Маршаля, над якими Японія виконувала досі мандат з доручення Союзу Народів, є частиною японської держави. Японський уряд виходить із становища, що на випадок виступлення зі Союзу Народів Союз не має права відобрати Японії мандату над тими островами.

—o—

Бомбовий замах на банк.

БЕРЛІН 18. III. ПАТ. На союзний банк у східно-пруському містечку Лец виконано в четвер вечором бомбовий замах. Вибух наробив великого знищення внутрі будинку. Залізну браму вирвало із завісів і кинуло на ринок. Серед населення вибух викликав переполох.

—o—

Стежні листи за Бравном.

Із Штрасбурґа повідомляють, що на вулицях Сарбрікен розліплено стежні листи за Максом Бравном, редактором соціялістичного орґану, забороненого міністром Фріком. Часопис вів гостру кампанію проти гітлерівського режіму. За придержання Бравна визначено нагороду 3.000 франків. Всі самоходи на границі мусять піддатися докладній ревізії.

ЛІТВІНОВ ДАВ АНҐЛІЇ НЕВДОВОЛЯЮЧУ ВІДПОВІДЬ.

ЛЬОНДОН, 18. 3. ПАТ. Льондонські часописи повідомляють, що Літвінов на домагання, яке йому поставив анґлійський амбасадор в Москві в справі долі арештованих анґлійців, дав зовсім невдоволяючу відповідь. Літвінов зазначив, що ніяка пресія та ніяка погроза не присилують більшовицький уряд відступити від істнуючих законів і дозволу на припинення тих законів у відношенні до анґлійських горожан. Літвінов зазначив, що випадки арештування чужих горожан трапляються в кожній країні й вони не повинні впливати на уклад міждержавних взаємин. Думка анґл. уряду про невинність обвинувачених анґлійців не переконує більшовицьку владу. Влада СРСР. спірається на доказовому матеріялі, почасти доставленому теж зізнаннями обвинувачених.

Так Літвінов дав до зрозуміння, що деякі обвинувачені під впливом слідства слабнуть та підлягають натискові ДПУ. Розправа 4-х анґлійців відбудеться прилюдно за 4 тижні.

АНҐЛІЯ ЗІРВЕ ДИПЛ. ВЗАЄМИНИ З СРСР.

МОСКВА, 18. III. ПАТ. У колах, близьких до анґлійської амбасади в Москві, кажуть, що британський уряд зірве дипльоматичні взаємини з СРСР, коли справу арештованих британських горожан, службовців фірми Метрополітен Вікерс Комп. не полагодять успішно. Опіку над анґлійськими горожанами в СРСР перебрало би тоді норвеське посольство.

—o—

СЕЛЯНАМ У СРСР. НЕ ВІЛЬНО ЙТИ НА СЕЗОНОВІ РОБОТИ.

МОСКВА, 18. 4. ПАТ. Появився тут розпорядок уряду СРСР., який селянам-членам колективів забороняє йти на сезонові роботи до міст, за виїмкою випадків передбачених спец. умовами між управами колективів і інституцією, яка дає працю. Праці в колективі повинні тоді робити родини тих, що йдуть на роботу. Тих, що самовільно підуть на роботи, видалять із колективів. Селян, що приходитимуть лише на жнива та молочення, не допустять до участи в доходах колективів.

—o—

ВИБУХ ВУЛЬКАНУ.

МОСКВА, 18. III. ПАТ. Біля Баку наступив сильний вибух вулькану Лок-Батан. Із кратеру добуваються ґази й великі потоки болота. З багато щілин на узбіччях вулькану улітає нафтовий ґаз.

ЗАБОРОНИЛИ СВЯТО ІМЕНИН ПІЛСУДСЬКОГО.

ДАНЦІҐ, 18. III. ПАТ. Данціґська влада видала загальну заборону відбувати всякі збори політичного характеру в Данціґу, Цопотах і т. д. Рівночасно сенат Вільного Міста повідомив ген. комісаря Польщі, що нібито з причини політичного характеру свята з нагоди імянин марш. Пілсудського, свято це не може відбутися.

Заборона відбувати збори, як і гол. арґументи видачі тієї заборони основуються нібито на схвилюванні данціґського населення наслідком скріплення польської залоги на Вестерплятте.

ЛОТИСЬКИЙ КОМАНДАНТ НАЦ. ОБОРОНИ У ВАРШАВІ.

ВАРШАВА, 18. 3. ПАТ. Нині приїхав до Варшави головний командант лотиської організації національної оборони Аізарґів, полк. Карліс Правс із шефом пропаґанди Аізарґів, послом лотиського сойму Альфр. Берзіншом і адютантом кап. Оссе.

СТРАЙК.

ЛОДЗЬ, 18. 3. ПАТ. Нині рано страйкове положення не змінилося. Всюди спокій. В год. 10. рано почалося в салі Людового Касина віче делегатів клясового союзу, Праці, ХД і З. З. П. На вічу було ок. 1000 людей, м. н. і посли.

ПОЖЕЖІ.

ЛЬВІВ, 18. 3. ПАТ. Нині ок. год. 10.30 передпол. вибухнула пожежа в громаді Ясінка Масьова, пов. Турка. Наслідком сильного вітру вогонь до 15 хв. охопив около 50 будинків. М. ін. згорів будинок поліц. постерунку та почт. аґенції.

ЛЬВІВ, 18. 3. ПАТ. Нічю на 18. 3. вибухнула пожежа в селі Воля Зарчицька, пов. Ланьцут. Згоріло 21 хат і 40 господарських будинків із живим інвентарем. Шкоди є на 50.000 зол.

БІЛА КНИГА.

Конституція для Індії.

ЛЬОНДОН, 18. 3. ПАТ. Оголосили тут т. зв. Білу Книгу, що подає проект реформи конституції для Індії. Проект передбачує створення федерації автономних провінцій, що тепер підпорядковані безпосередньо британській короні. Бірманія остає поза федерацією. Законодатним органом федерації має бути вища палата, до якої входитимуть члени, іменовані князями, та вибирані парляментами. Членів нижчої палати іменуватимуть князі, а почасти виб. установи, що творять 2 до 3 проц. загалу населення. Жінки матимуть право голосування і при федеральних і при провінціональних виборах, одначе число жіночих мандатів буде обмежене. Законодатною установою провінцій будуть держ. ради й палати, вибирані безпосередньо 14 проц. виборців. Виконуючу владу матиме віцекороль, що іменуватиме раду міністрів. Міністри відповідальні будуть перед парляментом, за виїмкою справ, що застережені виключно для компетенції віцекороля, а саме нац. оборони, закордонних і віроісповідних справ.

ҐІТЛЕР ГОТОВИТЬ ПЕРЕВОРОТ В ДАНЦІҐУ?

ЛЬОНДОН, 18. III. ПАТ. „Дейли Тел." і „Дейли Геролд" повідомляють, що Гітлер готовить переворот у Данціґу. Вчора оголошено, — пишуть ці часописи — що він дав Ферстерові (провідникові нац.-соціялістів у Данціґу) якнайширші повновласти, аби перевів негайно зміну в данціґському сенаті задля створення консолідованого фронту, який працював би для злуки Данціґу з Німеччиною.

ДО ЧОГО ЙДЕ МАДЯРСЬКО-ІТАЛІЙСЬКА СПІВПРАЦЯ.

БУДАПЕШТ, 18. 3. ПАТ. Міністр закордонних справ Каня на пресовій конференції в Римі сказав, що італійсько-мадярська співпраця стремить до організації довгого та справедливого миру. Европа потребує довгого миру, заки найде вихід із економічної кризи. Італійський та мадярський уряд, наскільки це можливе, старатимуться вчинити все, щоби осягнути цю мету.

МІКАДОВА ПРИБ. РАДА ОДОБРИЛА ВИСТУП ЯПОНІЇ З ЛІГИ НАЦІЙ.

ТОКІО, 18. 3. ПАТ. Комітет прибічної ради мікадо одноголосно одобрив текст повідомлення про виступ Японії з Ліги Націй. Прибічна рада потвердить постанову комітету на пленарному засіданні 23. березня. Тогож дня вечором текст нотифікації каблем перешлють до секретаріяту Ліги Націй.

ПОМЕР ГОЛ. КОМАНДАНТ ІТАЛІЙСЬКОЇ ФЛЬОТИ.

РИМ, 18. 3. ПАТ. Помер тут головнокомандуючий военною фльотою кн. Абруців.

НОВИНКИ

— **Кравецька робітня Українських Інвалідів** — Львів, Зофії 25. На складі власні матеріяли. 5-5

— **Господарська Спілка інж. Б. Попович і С-ка**, Львів, вул. Руська 20. доставляє всяке **насіння тільки найкраще і найдешевше.** Жадайте цінників. 1580

— **Позір Калущина!** Заходом усіх українських товариств у Калуші відбудеться в неділю 2. квітня ц. р. в год. 7-ій веч. у салі Народнього Дому Шевченківське Свято при співучасти солістки п-і В. Дубрівної і хору „Калуського Бояна". 1514

— **Цікава чеська радіова авдиція.** Від якогось часу вивязався цікавий радіовий двобій між Москвою та Прагою. А пішло воно з того: Проф. Славік вернувся з недавньої подорожі по СРСР песимістом, що виявляв і в чеській пресі і в прилюдних викладах. Московське радіо виляяло його за це здорово, а від якогось часу стало ще й висилати правильно пропаґандові виклади в чеській мові. У відповідь на це праське радіо дало проф. Славікові змогу відповісти на напади. Свою відповідь спрямовує проф. Славік до слухачів Рад. Союзу в російській мові і таким чином виголосив уже кілька викладів, на які московське радіо відгукується негайно новою лайкою. Черговий виклад проф. Славіка буде висланий з усіх чехословацьких радіостацій дня 24. ц. м. в год. 19.10. Варто, щоби наші читачі послухали тої безпощадної критики радянських відносин з уст такого знавця, як проф. Славік.

— **Виставка українських малярів**, зорґанізована у Львові у грудні мин. року, заходом Т-ва Прихильників Мистецтва у Львові, у музею „Наук. Т-ва ім. Шевченка" перенесена цими днями до Тернополя. Вона буде відчинена у салях „Бесіди" від 19. березня до 2. квітня. Та сама виставка мала великий успіх у Бережанах.

— **Похорон з демонстраціями.** У Львові ховали 17. ц. м. Ігора Михальчука, б. студента політехніки, що вмер серед загадочних умовин у Бриґідках, де відсиджував кару пятирічної вязниці за кольпортажу комуністичних відозв. Підчас похорону, що відбувся без хреста і священика, комуністи пробували за кількома наворотами робити демонстрацію, яку зліквідувала поліція, розганяючи демонстрантів. Арештовано притім 15 осіб.

— **Міська субвенція на театр.** На останньому засіданні бюджетової комісії м. Львова була дискусія над субвенцією для міського театру. Видатки на театр преліміновано в сумі 1,052.823 зол., отже на 8.000 зол. більше ніж торік. Субвенція для драми виносить 300.000 зол., для опери 220.000 зол.

— **Хто виграв на льотерії?** У девятому дні тягнення Держ. Клясової Льотерії впали виграні на такі числа: 10.000 зол. на ч. 8770, 79756, 122238; 5.000 зол. на ч. 40314; 2.000 зол. на ч. 32826, 33159, 42462, 55268, 61511, 72426, 77967, 79010, 91534, 93025, 95128, 96314, 102201, 111716, 125037, 132485, 132627, 136045; 1.000 зол. на ч. 723, 12324, 19540, 29770, 35808, 38061, 38090, 42309, 47202, 53229, 53989, 56360, 61191, 64112, 65298, 67419, 73523, 77511, 77550, 77878, 80118, 81090, 85437, 89625, 93451, 94820, 95229, 99363, 98111, 101350, 103434, 108415, 114106, 119351, 126534, 131571, 134907, 139545, 136134, 136368, 139938, 142233, 145555.

— **Петарда.** ПАТ повідомляє, що нічю на суботу на коридорі льокалю Стшелецкого Союзу в Станиславові вибухнула петарда із стрільним порохом. Її підложили за скринею на коридорі. Вилетіло кілька шиб у будинку. Тому, що петарда була слаба, здогадуються, що її підложили для демонстрації.

— **Пострілив тайного аґента.** ПАТ повідомляє, що перед будинком Уряду Посередництва Праці при вул. Вірменській у Львові, де збираються гуртки безробітних, що ждуть приділу, комуніст Сам. Марґулес розкинув протидержавні летючки. Його пустився здогоняти поліційний тайний аґент Кшан. Аґент придержав Марґулеса на Стрілецькій площі. На поміч Марґулесові прибігло кількох комуністів, що старалися вирвати його з рук аґента та поліцая. Підчас шарпанини хтось із напасників вистрілив із револьвера та пострілив аґента Кшана в руку. Всеж аґент і поліцай відвели Марґулеса до сіней одного дому й замкнули браму. Гурт кількадесять людей старався на силу вдерти до сіней, щоби відбити Марґулеса. На місце прийшли заалярмовані чотири поліцаї, розігнали юрбу й арештували комуністку Роз. Фрідріх і ще двох комуністів.

— **Стр[illegible] шевців.** У Вильні застрайкували ше[illegible] зших цін за роботу, бо з дотеперішніх не можуть вижити. На зборах, які проголосили страйк, кількох шевців умліло з голоду. До страйку приступило коло 1000 осіб.

— **Японський танцюрист** князь Єчі Німура виступить лише один раз у Великому Театрі у Львові в середу 22. березня у вечорі японських танків. Він створює новий рід танків. Виступав із успіхом по всіх европейських столицях. Білети можна купити в касах Міських Театрів і в касі Бюра Або, Рутовського 2 (фірма Анода, тел. 26-56).

— **Дискусійні вечорі в Технічному Т-ві.** На найближчий час установлено такі теми дискусійних вечорів у новій домівці Т-ва, вул. Костюшка 3/II: дня 22. ц. м. справа відсвяткування 25-літнього ювилею Техн. Т-ва (реф. д-р І. Федів); дня 29. ц. м. про напрямні дальшої праці Т-ва; дня 5. квітня про заснування „Промислового Банку" (реф. інж. Мілянич). Початок дискусій: год. 19-та.

— **Відкликання загальних зборів Кружка Рідної Школи ім. князя Льва.** У звязку з новинкою, поміщеною в ч. 68 „Діла", повідомляємо, що загальні збори Кружка Р. Ш. ім. князя Льва у Львові (вул. Крулярська ч. 15) в неділю, 19. березня ц. р. **не відбудуться. — Рада Повітового Союзу Кружків Р. Ш. у Львові.**

— **Особисті вісти.** Члени Спілки Українських Студентів у Німеччині Дмитро Волощак, родом з Яворова та Роман Макух, родом з Товмача, одержали дня 18. грудня 1932 р. у висової технічній школі в Берліні диплом інжиніра будови машин.

— **Справлення похибки:** У вчорашнім фейлетоні д-ра Мих. Драгана: „Виставка образів" в 31. рядку другої шпальти замість **лиха**, має бути **літака**.

З кіна.

КІНО „АТЛЯНТІК": „Тонг".

„Тонг" це назва китайської політичної організації. Її члени мусять виконувати без спротиву волю головної ради, яка накладає на них такі важкі обовязки, як кріваву помсту. Головний герой песи званий местником мусить убити свого приятеля. Дія — китайська дільниця у Сан-Франціско. Головні ролі грає пара першорядних китайських артистів. Кілька цікавих моментів, як китаєць переходить у своїй психольогії еволюцію під впливом европейської культури.

✝ ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ.

о. Тома Бородайкевич, емеритований катехит середніх шкіл у Тернополі, що перед війною був довгі роки катехитом української державної гімназії в Тернополі, а пізніше катехитував у тернопільській державній реальній школі, помер у Тернополі в суботу, дня 18. березня. Похорони відбудуться в понеділок 20. березня ц. р. В. Й. П.!

Дописи.

СТРИЙ.

Відвідини стрийського жіноцтва в Маслосоюзі. Філія „Союзу Українок" у Стрию відвідала недавно Маслосоюз, де члени „С. У." почули виклади дир. Лиса й інж. Хомишина про поживність молока та його гігієну, а саме про очищування від заживків та про ріжні нові молочні перетвори. Відтак присутні оглянули машини, які довершують очищування молока та перетворюють його на ріжні види. Жіноцтво винесло з побуту в Маслосоюзі якнайкращі враження. Сподіємося, що стрийські українки будуть відтепер ще більше купувати й підтримувати Маслосоюз.

РАДЕХІВ.

Свято в честь Лисенка. Заходом українських повітових товариств улаштовано в дні 5. лютого ц. р. в Радехові ювилейне свято для вшанування памяти Миколи Лисенка. На свято явилося багато учасників, прибула значіть замісцева інтелігенція, яка так рідко відвідує українські свята чи імпрези в Радехові. Академія почалася вступним словом, яке виголосив д-р Ярослав Селезінка. Після його промови мужеський хор „Української Бесіди" в Радехові під дириґентурою студ. прав п. Романа Дибайла виконав поправно пісні: „Туман хвилями лягає", „Ой щож то за ворон", „Та забіліли сніги", „Ой пущуж я кониченька", все композиції Лисенка. В дальшій частині програми п. Галя Маляк відспівала симпатичним голосом „Ой одна я, одна" і „Мені однаково", а учениця VII. кл. гімн. п. Ірина Селезінка віддіграла на фортепіяні бравурно українську рапсодію „Думка" і кілька надатків. Гра молоденької піяністки, що з цілістю концерту не тільки гармонізувала, але й підносила його вартість, викликала щире захоплення у приявних. Незатерте враження зробила також інсценізація п. Стефи Антонишин, яка в супроводі фортепіяну віддеклямувала з чуттям декламацію Старицького „Остання ніч". Також щасливо були подумані дальші деклямації віршів Богдана Лепкого: „О пісне народня" і „Долийте до лямпи олію", що їх виголосив зі зрозумінням п. Володимир Дибайло-Чорний. Вкінці мішаний хор „Української Бесіди" під проводом п. Романа Дибайла відспівав пісню „Ой гай мати" і в супроводі фортепіяну кантату: „Похоронний марш" Лисенка. Ця остання точка, виконана дуже солідно, найшла велике признання у публики. Свято закінчилося відспіванням національного гимну. Програма концерту вийшла поза застарілі рами всіх наших концертів, свято було підготоване й виведене дбайливо. Тому не диво, що учасники винесли багато гарних вражінь.

КОВЕЛЬ.

Шевченківське свято. Дня 12. III. ц. р. заходом „Союзу Українок" відбулася в помешканні театру „Оаза" святочна академія, присвячена памяти Т. Шевченка. Переповнена саля як місцевими з Ковля, так і прибувшими у більшій кількости селянами з околичних сіл, навіть до 30 км. від Ковля, свідчила, що українське громадянство на Ковельщині відчуло національну потребу згадати „незлим тихим словом" Т. Шевченка, як свого національного провідника й генія українського слова. Згадана академія назагал мала програму добре обдуману й досить добре виконану; зложились на неї такі точки: 1) Реферат, дуже цікавий, на тему „Значіння ідеї і жертви в Шевченка", що його виголосив д-р А. Річинський. Жаль тільки, що цей реферат був для ширшого загалу присутніх мало доступний. При влаштуванні надалі подібних народніх свят про це не слід забувати. 2) Виступи добре зіспіваного мішаного хору „С. У." під орудою Я. Бартка, який між іншими точками знаменито виконав кантату Лисенка „На смерть Шевченка" при сольовому супроводі М. Блощаневича. 3) Декламації. Одначе крім О. Підгірського, який має дані до таких виступів (треба йому лише школи), інші декламатори були слабші. 4) Інсценізація „Лебедики" при участи Е. Цішинської та М. Якубович. 5) Наприкінці драмат. секція „С. У." під режисерством М. Підгірського досить дбайливо відіграла другу дію з „Невольника". Заповіджений у програмках український національний гимн не був відспіваний ні хором, ні публикою, тому у присутніх залишилось враження якоїсь незакінчености. Технічно-адміністраційна сторона, як завше на наших виставах, не домагала й тепер — довгі перерви, на дві години спізнилися з початком і т. д. Колиж ми нарешті навчимось порядку і дисципліни в подібних справах, щоб мати моральне право учити інших? Коли перестанемо надуживати терпеливістю тих, що чимчикують 20—30 верстов пішки до Ковля?

Приявний.

Нові книжки й журнали.

КНИЖКИ.

Г. Шільґен: ТИ Й ВОНА. Відношення молодця до дівчини. З осьмого німецького видання за дозволом автора переклав Василь Лімниченко. Львів 1933. Накладом Марійського Т-ва Молоді. Стор. 120, 16°. Ціна 1.20 зол.

Ілько Борщак: МАЗЕПА, ЛЮДИНА Й ІСТОРИЧНИЙ ДІЯЧ. Микола Андрусяк: ЗВЯЗКИ МАЗЕПИ З СТАНИСЛАВОМ ЛЄЩИНСЬКИМ І КАРЛОМ XII. (Записки Наук. Тов. ім. Шевченка. Праці історично-фільософ. секції за ред. Ів. Крипякевича). Львів, 1933. ст. 61.

ЖУРНАЛИ.

ОКО. Освітньо-культурний орган Опілля (Рогатинщини й сусідніх повітів). Місячник. Рік І., ч. 2—3 за лютий-березень 1933. Зміст: Марія Солтис: Кобзареві. В. Лісницький: Під сучасну хвилю. М. Угрин-Безгрішний: Прив. українська гімназія в Рогатині (Істор. нарис). Т. В.: Українська церква. М. Степовенко: До історії організації українського студентства Рогатинщини. Д-р Гр. Дмитрів: Як берегтися грипи? І. П.: Повітовий Союз Кооператив у Рогатині. Д-р Гр. Дмитрів: Ясні й темні сторінки освітньої праці по селах. Аркадій Око: „Вічний русин". З освітньо-культурного життя Опілля. Куток мови. Дрібні жарти. Листування Редакції.

УКРАЇНСКИЙ ТИЖДЕНЬ. Прага. Рік І., Ч. 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13.

ДРУЖНЄ СЛОВО. місячний журнал середньошкільної молоді. Рік І. Ч. 3. Станиславів, лютий 1933.

—o—

„Книжка на Захід".

(III-ий виказ).

Подаємо третій з черги виказ дарових книжок, яких призначенням є висилка на західні окраїни. У канцелярії Т-ва „Просвіта" у Львові зложили книжки так! Добродії: ред. Вол. Целевич, Львів 20 книжок і журнали; сен. Олена Кисілевська, Коломия 486 кн.; Вол. Дорошенко, Львів 4 кн.; радн. Ст. Залевський, Львів 3 кн.; Мирослав Дудкевич, Львів 22 кн.; Галя Криштальська, Львів 24 кн.; Мик. Матвійчук, Львів 8 кн.; Іван Дудич, Горуцько 6 кн. і журнали; Т. Дончак, Ормістон, Австралія 16 кн.; Марія Бих, Львів 5 кн.; Ізидор Пігуляк, Калуш 4 кн.; суд. Мих. Стронціцький, Калуш 13 кн. і журн.; Марія Рубчак, Калуш 17 кн. і журн.; Н. М. і Е. Бурачинські, Львів 57 кн.; Ст. Лев Щур, Перемишль 22 кн.; Микола Грушкевич, Станиславів 19 кн.; Книгарня Н. Т. Ш. Львів 77 кн.; Книгарня „Рідної Школи", Львів 46 кн.; „Червона Калина", Львів 312 кн.; Русалка, Львів 83 кн.; Давіночок, Львів 50 кн.; Філія „Просвіти", Бучач 82 кн.; Філія „Просвіти", Солотвина 34 кн. і журнали.

Канцелярія Т-ва „Просвіта".

БІРЖА.

ГРОШІ.

Доляр в приватних оборотах зол. 8.85.

Золото: Доляри 9.20, франки 37.00, корони 36.50, дукати 85.00.

Срібло: Корони 0.29, фльорени 0.72, рублі 1.28

Варшавська біржа.

Трансакції. Продажа. Купно.

Бельгія 124.80, 125.11, 124.49; Голяндія 359.90, 360.80, 359.00; Льондон 30.78, 30.93, 30.63: Ню-Йорк кабель 8.895, 8.875; Париж 35.11, 35.20, 35.02; Прага 26.47, 26.53, 26.41; Швайцарія 172.75, 173.18, 172.32; Італія 45.95, 46.17, 45.73; Берлін 212.40.

Акції.

Банк Польський 76 і пів.

ЗБІЖЕ.

Ціни льоко Підволочиська: Пшениця двірська 740 34.00—34.50, Пшениця двірська 720 32.25—32.75, Пшениця збірна 31.00—31.50, Жито одноціле 17.25—17.50, Жито збірне 16.50—16.75. Ціни льоко Львів: Пшениця двірська 740 35.50—36.00, Пшениця двірська 720 33.75—34.25, Пшениця збірна 32.50—33.00, Жито одноціле 18.75—19.00, Жито збірне 18.00—18.25.

Інші курси незмінені.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" платив кооперативам дня 18. III.: масло —.—, молоко 15—17, сметана 70, яйця 3.00—3.20. — Тенденція на масло знижкова, на молоко і яйця удержана.

ОГОЛОШЕННЯ

Театри.

Великий Міський Театр.

Неділя, 19. III. год. 3.30 попол. „Цезар і Клеопатра" (Абон. 8).

Неділя, 19. III. год. 7.30 вистава в честь марш. Й. Пілсудського „Дівочі шлюби".

Понеділок, 20. III. год. 8. веч. „Дон Карльос".

Вівторок, 21. III. год. 7.30 веч. „Опера за 3 сотики" (Абон. 9).

Театр Ріжнородностей.

Неділя, 19. III. год. 3.30 попол. „Мадмуазель" (Абон. 7).

Неділя, 19. III. год. 7.30 веч. „Золота тіточка".

Понеділок, 20. III. год. 7.30 веч. „Золота тіточка".

Вівторок, 21. III. год. 7.30 веч. „Золота тіточка" (Абон. 9).

Середа, 22. III. год. 7.30 веч. „Золота тіточка" (Абон. 9).

Концертове Бюро Тірка.

Вівторок, 21. березня — Ганка Ордонівна.

Кіна.

АДРІЯ: „Упавша жінка", „Її хлопчик".
АПОЛЬОН: „Всім вільно кохати".
АТЛЯНТИК: „Тонг".
КАСІНО: „Люди в готелі" (Вікі Бавм).
КОЛІСЕЙ: „Чудотворець", ревія „Абракадабра".
КОПЕРНИК: „У тіні хреста" (Неронів цирк).
МАРУСЕНЬКА: „У тіні хреста" (Неронів цирк).
МІРАЖ: „Під кураделею" (Вл. Бурінв), „Два пеховці".
ОАЗА: „Добродій людськости" (Бастер Кітон, Ан. Пейдж).
ПАЛЯС: „Мадярська кров".
ПАН: „Рай підростків" і ревія.
ПАСАЖ: „Співець гір" (Льоренс Тибет).
ПРОМІНЬ: „Білі ночі".
СТИЛЕВЕ: „Тайна сальону краси", ревія „Літаком до Стилевого".
УТІХА: „Мексиканка" й ревія.
ХИМЕРА: „Неніта, дівча з Гавани".

Закордонне радіо.

Неділя, 19. березня 1933.

Кеніґсберґ (217,1) 19.00 „Герман фон Бальке" оп. Генделя, **Братислава** (279,3) 19.40 Концерт, **Міляно** (331,4) 17.00 Концерт, **Штрасбурґ** (345,2) 22.00 „Ле Мізантроп" ком. Молієра, **Гельсінґфорс** (368,1) 17.35 Спів, **Рим** (441,2) 17.00 Концерт, 20.45 „І Бріґанті" оп. Офенбаха, **Брюсеян** (509,3) 18.00 Моцарт, 21.35 „Мадам де Помпадур" оп. Лео Фаля, **Відень** (518,1) 11.30 Концерт, 12.50 Вальси, **Мінхен** (532,9) 12.00 Концерт, 17.45 „Старий драб" комедія Жольдта Гарсанія, **Будапешт** (550,5) 15.45 Військ. орхестра, 20.00 Пісні, 22.30 Скандинавський вечір, **Харків** (937,5) 8.30 Музика для дітей, 9.00, 10.00, 18.10, 19.00 Концерт, 13.50 Радіокомпозиція, 15.10 Музика, рецитації, **Москва** (1000) 17.25 „Періколя" оп. Офенбаха (Досв. 720 м.).

Понеділок, 20. березня 1933.

Братислава (279,3) 18.00 Тріо (скрипка, фортепян, віольончеля), **Міляно** (331,1) 21.00 Концерт, **Ляйпціґ** (389,6) 16.00 Дебют молодих музик, 21.00 Концерт, **Білгород** (429,7) 12.05, 16.00 Концерт, 19.00 Пісня, 20.00 Опера, **Прага** (488,6) 19.30 „Іде д'ен Пентр" ком. опера Зіха, „Ле Де Антет" ком. оп. Двожака, **Брюселя** (509,3) 19.30 Концерт, 21.15 „Вольпон" песа Жіль Ромена та Ст. Цвайґа, **Відень** (518,1) 19.20 Капеля, 20.00 Яків Васерман читає свої твори, **Мінхен** (532,9) 21.15 Концерт, **Харків** (937,5) 9.00 Оп. музика, 13.50 Українська музика, 15.10 Німецька музика, 18.10 Концерт, 19.00 Концерт із театру „Березіль", **Москва** (1000) 17.25 „Лебедине озеро" балет Чайковського (Досв. 720 м.).

Львівське радіо.

Неділя, 19. березня 1933.

12.15 Академія в честь Пілсудського, 14.20, 15.00 Концерт орхестри, 14.40 Конкурсова балачка, 16.25 Грамофон, 16.45 Промова мін. Матушевського, 17.20 Скрипка, 18.00 „Визволення" авд., 18.45 Всячина, 19.05 Відчит, Пісоньки, 19.40 Авдиція, 20.15 Вистава в Вел. Театрі (трансм. з Варшави) 21.20 Спорт, 21.30 Фортепян (Кляудіо Арав), 22.15 Танк. музика, 23.00 Мандоліністи.

Понеділок, 20. березня 1933.

12.10, 15.35, 16.15 Грамофон, 16.00 Листи та програми, 16.25 Лекція фр. мови, 16.40 „Природний приріст і сусп. дохід у Польщі", 17.00 Лотиська авдиція, 17.35 Арії та пісні, 18.00 Унів. академія в честь арх. Більчевського, 19.30 На овиді, 20.00 Трансмісія з Вел. Театру у Львові „Дон Карльос", Спортові вістки, „Гете й релігія", 23.20 Танк. музика.

ОПОВІСТКИ

За оголошення редакція не відповідає

Повідомляємо Членів Кружка „Рідної Школи" імени Князя Льва у Львові на Личакові, що Загальні Збори Кружка, заповіджені на день 19. березня ц. р., з причин незалежних від Старшини Кружка на короткий час відложені. — **Старшина Кружка.**

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ

За оголошення редакція не відповідає

2-МІСЯЧНИЙ курс крою шиття у Вищій Кравецькій Школі починаю 20. березня. Ціни знижені. **М. Козловська**, Академічна 22. І. п. 1572 4—4

ШУКАЮ кімнати умебльованої з харчем. „Свій". 1595 1—2

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

Ширіть наш часопис!

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10.